

- Skýringar**
- Skípuhlásmörk
 - Lóðarmörk
 - Byggingarreitur
 - Opió svæði
 - Gönguleið
 - Vegur og vegsvæði
 - Veghelgunarsvæði 15 m frá miðlinu vegar
 - 50 m frá grónum bakka
 - Hámarks byggingarmagn lóðar
 - Byggingar
 - Vatnstankur fyrir brunavarnir
 - Mænisstefna
 - Stærð lóðar
 - Hnitpunktur

MKV. 1:2000

HNITASKRÁ - ÍSNET93

Lóðarmörk	Hnit	X	Y
1	387624.833	445306.773	21
2	387670.970	445352.181	22
3	387700.966	445315.414	23
4	387678.008	445298.372	24
5	387646.202	445278.505	25
6	387729.030	445275.652	26
7	387693.130	445224.367	27
8	387671.809	445243.155	28
9	387759.350	445244.580	29
10	387716.970	445202.100	30
11	387719.336	445200.205	31
12	387761.556	445242.509	32
13	387787.764	445217.907	33
14	387746.650	445176.700	34
15	387577.175	445241.705	35
16	387615.708	445297.357	36
17	387622.138	445290.835	37
18	387636.230	445270.980	38
19	387642.446	445262.532	39
20	387593.618	445236.740	58

Byggingarreitur	Hnit	X	Y
38	387670.161	445337.354	38
39	387686.600	445317.204	39
40	387672.370	445306.641	40
41	387656.794	445296.911	41
42	387645.352	445312.937	42
43	387698.702	445301.280	43
44	387716.807	445275.628	44
45	387694.377	445243.585	45
46	387668.105	445280.396	46
47	387683.646	445290.103	47
48	387730.302	445260.030	48
49	387745.302	445244.658	49
50	387722.000	445221.300	50
51	387709.401	445230.173	51
52	387761.783	445228.580	52
53	387773.982	445134.946	53
54	387752.568	445196.759	54
55	387740.341	445207.096	55

Austurhnit = X, norðurhnit = Y, hnit fengin af uppréttu loftmynd, með 25 cm greinihæfni.

NÚ ÞEGAR NÝTTAR BYGGINGARHEIMILDIR					BYGGINGARSKILMÁLAR SKV. DSK					
Lóðheiti og nr.	Byggingarár	Byggingarmagn, m ²	Fjöldi hæða skv. byggingaleyfistekningum	Hámarks salarhæð skv. byggingaleyfistekningum, m	Hámarks vegghæð skv. byggingaleyfistekningum, m	Lóðarstærð, m ²	Hámarks fjöldi hæða	Hámarksbyggingarmagn á lóð, m ²	Hámarks mænishæð, m	Vegg- og salarhæð er frjáls
Fitjahlíð 47	1970	35,2**	1h	3,20	2,60	2741	2h	137	6,6	-
Fitjahlíð 49	1983	52,8**	1h	3,50	2,30	3875	2h	194	6,6	-
Fitjahlíð 51	1970/2003	99,9**	2h	6,60	2,85	2313	2h	116	6,6	-
Fitjahlíð 53	1970/1989	68,5**	1h	2,80	2,17	2120	2h	106	6,6	-
Fitjahlíð 54	1977	24,4**	1h	4,50	3,60	1927	-	-	-	-
Fitjahlíð 56	1976/2011	79,9*	1h + ris	4,50	2,89	2000	-	-	-	-
Fitjahlíð 58	1983	25,6**	1h	3,30	2,10	1574	-	-	-	-
Fitjahlíð 60	1970	71,6*	1h	4,16	3,04	1525	-	-	-	-
Fitjahlíð 62	1977/2011	91,7**	1h + kjallari	3,39	2,28	1629	-	-	-	-

Heimild
 * Byggingaleyfistekning
 ** Húsnæðis og mannvirkjastofnun

1. ALMENNAR UPPLÝSINGAR

1.1 Skípuhlásvæði

Deiliskípuhlásvæðið er á landi Fitja í Skorradalshreppi tekur til 2,3 ha svæðis sem hallar til suðurs niður að Skorradalsvatni. Skípuhlásvæðið varðar frístundalóðir Fitjahlíðar nr. 47, 49, 51, 53, 54, 56, 58, 60 og 62. Skorradalsvegur (508), liggur í gegnum svæðið sem afmarkast meðan vegar af frístundalóðum Fitjahlíðar 52 til vesturs og Fitjahlíðar 64 til austurs, ofan vegar afmarkast svæðið af Kíðhúsbalagili til vesturs og opnu svæði til austurs. Til suðurs afmarkast svæðið af Skorradalsvatni og kjarni vaxinni hlíð til norðurs. Um er að ræða ný frístundahús og lóðir í gamalli, gróinni frístundabyggð sem byggðist að mestu upp á árunum 1965 til 1985. Engin gildandi deiliskípuhlásvæðing er fyrir frístundabyggð á Fitjum.

1.2 Markmið og forsendur skípuhlásvæðis

Forsenda deiliskípuhlásvæðis Kíðhúsbala er úrskurður Úrskurðarnefndar umhverfis og auðlindamála árið 2006 í máli nr. 42/2004 Fitjahlíð og varðar veitt byggingarleyfi fyrir stækkun á sumarhúsi á lóð Fitjahlíðar 51. Með úrskurðinum var samþykkt skípuhlásvæði og byggingarmagnar Snæfellsness- og Borgarfjarðarfundamís, frá 15. júní 2004, um að veitt byggingarleyfi, felið úr gildi. Í úrskurðinum segir að viðbygging á lóð Fitjahlíðar 51 viki að löluveru leyti frá því byggðarmynstri, lítilla og lágreistra sumarhúsa, sem fyrir er á svæðinu. Í niðurstöðu úrskurðarins kemur fram að: „1. mgr. 23. gr. skípuhlásvæðis og byggingarlaga [73/1997] kemur fram sú meginregla að gera skuli deiliskípuhlásvæði þar sem framkvæmdir eru fyrirhugaðar. Í 3. mgr. greinds ákvæðis er að finna þá undantekningarreglu að sveitarstjórn getur veitt heimild til framkvæmda að undangenginni greindarkynningu skv. 7. mgr. 43. gr. laganna þar sem deiliskípuhlásvæði liggja ekki fyrir í þegar byggðum hverfum. Hefur 3. mgr. 23. gr. verið túlkuð til samræmis við 2. mgr. 26. gr. laganna sem heimilar óverulegar breytingar á deiliskípuhlásvæðingum undangenginni greindarkynningu. Af því leiðir að einungis eru heimilaðar framkvæmdir skv. 3. mgr. 23. gr. þegar um er að ræða minni háttar framkvæmdir er viki ekki frá byggðarmynstri sem fyrir er.“

Almörkun og umfang skípuhlásvæðis ræðst fyrst og fremst af staðhættum, Kíðhúsbalagili, sem er opió svæði og opió svæði austan við skípuhlásvæðið aðgreina það frá aðliggjandi frístundabyggð. Um er að ræða heildstæða byggð sem er hluti af stærri samfelldri frístundabyggð sbr. aðalskipulag. Markmið skípuhlásvæðisins er að setja fram skilmálar sem stuðla að heildar yfirbragði byggðar á Kíðhúsbala og skapa heildstæðan ramma um frekari uppbyggingu.

1.3 Aðrar skípuhlásvæðing

Samkvæmt Aðalskipulagi Skorradalshrepps 2010-2022 er skípuhlásvæðið skilgreint sem frístundabyggð F2. Samkvæmt aðalskipulagi skal nýtingarhlutfall lóða vera að hámarki 0,05 með þeim frávikum að á lóðum allt að 2000 m² má byggja að hámarki 100 m² á hverri lóð. Deiliskípuhlásvæðið er í samræmi við Aðalskipulag Skorradalshrepps 2010 – 2022. Ekkert gildandi deiliskípuhlásvæði er fyrir svæðið.

1.4 Formnínjar og verndarsvæði í byggð

1.4.1 Formnínjar

Minjavörður Vesturlands hefur farið yfir tillöguna og kannað svæðið á vettvangi sbr. umsógn stofnunarinnar, dagsett 6. febrúar 2024. Engar þekktar eða skráðar formnínjar eru á skípuhlásvæðinu og hefur Minjastofnun Íslands engar athugasemdir við fyrirhugað deiliskípuhlásvæði. Samkvæmt Aðalskráningu formnínja í Skorradal, Framdalur (2017) eru engar formnínjar skráðar í eða við skípuhlásvæðið. Í Aðalskráningu formnínja í Skorradal er ormeið Kíðhúsbala (BO-140:019) talið benda til þess að í eina tíu hafi staðið geita-/kíðhús á svæðinu sem þá hafi verið skóglaus bali vestur undir Kíðhúsbalagili, en engin ummerki sjáist um slíkt í dag og svæðið nú þéttvaxið skógi. Formleifin er ekki innan skípuhlásvæðisins en vert er að benda á 2. mgr. 24. gr. laga um menningarmínjar (80/2012), þar segir: „Ef formnínjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sú sem fyrir því stendur stóðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun svo skera megi úr um eðl og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fara halda og með hvaða skilmálum. Öheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.“

1.4.2 Verndarsvæði í byggð: Framdalur

Árið 2020 staðfesti mennta- og menningarmálaráðherra tillögu að verndarsvæði í byggð fyrir framdalinn í Skorradal. Svæðið afmarkar við heimilun Háafells, Fitja, Sarps, Eftabæjar, Bakkakots og Vatnshorns, en einnig nær verndin til gömlu þjóðleiddanna sem liggja um lönd fyrr greindra bæja. Um er að ræða fornar þing-, biskupa- og prestaleiðir. Þjóðleidd milli Háafells og Fitja fer um skípuhlásvæðið. Gamla þjóðleiddin sem lá meðfram Skorradalsvatni, tengdist Fitjakirkju og Háaldmarnagötum. Nú á tímum er gengið um Skorradalsveg í stað þess að fara fjöruna sem hefur breyst í seinni tíu vegna hækkæða vatnsborðs og landbrots. Deiliskípuhlásvæðið er í samræmi við ofangreinda verndaráætlun.

1.4.3 Húsakönnun

Húsakönnun mannvirkja, sbr. lög um menningarmínjar (80/2012), innan frístundabyggðar í Fitjahlíð er í vinnslu. Búð er að vinna varðveisluamat fyrir skípuhlásvæði Kíðhúsbala. Niðurstaðan er að húsin hafa lágt varðveislugildi, að undanskildu húsinu í Fitjahlíð 54 sem hefur hátt lífrætt gildi þar sem húsið er sérstætt og hönnun þess spilar við umhverfið á skemmtilegan hátt.

1.5 Skógur

Náttúrulegur birkskógur er skilgreindur ofan skípuhlásvæðis en ræktaður skógur innan þess, samanber skógarvefsja, <https://www.skogur.is/is/rannskoknir/skogar-i-tolum/skoglendisvefsja>.

2. SKIPULAGSSKILMÁLAR

2.1 Veðurfar og ofanflóð

Mikil veðurshæð er á svæðinu og ber trjágróður svæðisins vott um það. Ríkjandi vindátt liggur með Skorradalsvatni, þ.e. suðaustur/norð-vestur.

Staðbundið ofanflóðahættumat fyrir skípuhlásvæðið var unnið af Veðurstofu Íslands. Samkvæmt staðbundnu hættumati fyrir frístundabyggð í Kíðhúsbala í landi Fitja, Skorradals dagsett 2. mars 2021 kemur meðal annars fram að ofan skípuhlásvæðis er hlíð Skorradalshálsins lítlökulega hallalíti. Niðurstaða hættumatsins er að ofanflóðahætta er undir viðmiðunarmörkum fyrir frístundahúsa á skípuhlásvæðinu. Þó er ofanflóðahætta á svæðinu, sérstaklega vegna aurskríða, en aurskríða þó nærri því að lenda á frístundahúsi á svæðinu árið 1993. Hætta vegna aurskríða er að mestu talin bundin við vatnsfarveg og eru því lóðir fram þau til mæli að hús séu ekki reist í eða við vatnsfarveg. Ofanflóðahættumat er unnið sbr. reglugerð um hættumat vegna ofanflóða, flokkun og nýtingu hættusvæða og gerð bráðabirgðahættumats (505/2000).

2.2 Samgöngur

2.2.1 Skorradalsvegur (508)

Aðkoma skípuhlásvæðis er um Skorradalsveg (508), sem flokkast sem tengivegur hjá Vegagerðinni og er að hluta til malarvegur. Gerð og léga veginar um bratta hlíðina er stór hluti af því sem skapar sérstakan staðaranda og svipmót Fitjahlíðar sem röðróins frístundabyggðarsvæðis. Þegar hönnun veginar liggur fyrir af hálfu Vegagerðar og áætlun um að leggja á hann bundið siltlag má gera ráð fyrir einhverji tilfærslu á veglinu. Veghelgunarsvæði er 15 m frá miðlinu vegar til veggja hlíða sbr. 32. gr. vegalaga (80/2007). Framkvæmdir innan þess svæðis eru háðar leyfi Vegagerðarinnar. Veghelgunarsvæði Skorradalsvegur er sýnt á skípuhlásvæðirætti. Fjarlægð bygginga frá Skorradalsvegi (580) skal vera 100 m samanber d. líl gr. 5.3.2.5. í skípuhlásvæðingunni nr. 90/2013. Byggðin á Kíðhúsbala byggðist upp fyrir gildistöku reglugerðarinnar og byggingar standa nær vegi en 100 m. Óska þarf því eftir undanþágu hjá Innviðarráðherra ef á að heimila stækkun frístundahúsa eða auka hús á lóð. Það er mat sveitarfélagsins að þar sem lóðir eru litlar og þröngar og áhugi er fyrir því að stækka frístundahús og byggja auka hús innan lóðar sé það mikilvægt að fá undanþágu hjá Innviðarráðuneytinu frá ofangreindri reglugerð og að fjarlægð byggingarreitna megi vera 25 m frá Skorradalsvegi (508).

Skorradalsvegur hefur þjónað byggðinni frá fyrstu tíð og engin önnur aðkoma möguleg nema þá frá Skorradalsvatni. Á skípuhlásvæðinu voru 10 frístundalóðir en þeim fækkað um eina við gerð deiliskípuhlásvæðis Kíðhúsbala. Vegna mikils landhalla og smæðar lóða eru ekki miklar líkur á fjölgun frístundalóða á skilgreind frístundabyggðarsvæði aðalskipulags í Fitjahlíð. Því er ekki gert ráð fyrir umferðaraukningu í tengslum við byggðina í Fitjahlíð. Ferðaþjónusta er á Fitjum og þjónar veginum einnig sumanúmerið upp á Uxahryggi.

Í umsógn Vegagerðarinnar dagsett 21. mars 2024 kom fram að skóða þyrfti staðsetningu langtima bilastæða fyrir Fitjahlíðina í heild sinni, ekki aðeins þetta skípuhlásvæði. Á skípuhlásvæðinu má gera ráð fyrir aukinni gönguferð í tengslum við staðsetningu bilastæða og af þeim sökum er mikilvægt að hámarksráði sé lágar á umræddum veggkalla. Það er því mat Skorradalshrepps að ekkert sé því til fyrirstöðu að minnka fjarlægð milli bygginga og vegar niður í 25 m.

2.2.2 Bilastæði

Sökum mikils landhalla, er ekki hægt að koma fyrir bilastæðum innan frístundalóða. Stöðva og leggja má ökutæki meðfram Skorradalsvegi sbr. 28. gr. umferðalaga (77/2019), en samkvæmt umsógn frá Vegagerðinni dagsett 21. mars 2024 er ekki talið æskilegt að leggja ökutækjum til langtíma í veggkanti innan skípuhlásvæðisins, þar sem veginur er einungis 4 m breiður og með skertar sjónlængd. Vegagerðin óskar eftir því að Fitjahlíð verði skoðuð í heild sinni til frá staðsetningu langtíma bilastæða. Stefnt skal að því að fundinn verður staður/staðir fyrir langtímabilastæði í fyrirhuguðum deiliskípuhlásvæðinum Fitjahlíðar.

2.2.3 Gönguleið

Skípuhlásvæðið er innan staðfestrar verndaráætlunar er varðar framdal Skorradals. Um er að ræða gamla þjóðleidd sem mikilvægt er að varðveita. Leiðin er hluti af pilgrímaleið sem áætlað er að byggja upp milli Bæjar í Bæjarsveit, þar sem fyrst reis klaustur á Íslandi og Skálholts í Biskupstungum, fyrsta biskupsseturs á Íslandi. Til marks um þessa leið er skilgreind gönguleið í gegnum skípuhlásvæðið bæði meðfram Skorradalsvegi og í fjórunni, en gamla þjóðleidd var meðfram Skorradalsvatni. Ástæða þess að gönguleið er einnig skilgreind meðfram Skorradalsvegi er vegna þetta aðgengis. Gönguleiðir eru einnig skilgreindar á opnum svæðum sem liggja frá Skorradalsvegi og upp í hlíðina fyrir ofan byggðina.

2.3 Brunavarnir

Vegna gróðurfars á svæðinu og aðliggjandi svæðum getur skapast hættla á gróðureldum. Í aðalskipulagi Skorradalshrepps 2010-2022 segir að gera skuli hættumat og viðbragðsáætlun vegna gróðurelda í Skorradal, lagfæra flóttaleiðir og tryggja vatnsöflun, einkum úr Skorradalsvatni. Árið 2017 var gefin út Viðbragðsáætlun vegna gróðurelda í Skorradal. Markmið hennar er að tryggja skípuhlásvæðið við gróðureldum í Skorradal, koma í veg fyrir eða takmarka tjón á eignum og að þolendum berist öll nauðsynleg aðstoð á sem skemmst tíma.

Vatn til slökkvistarfa verður fengið úr tveimur 10-12.000 L vatnstönkum sem verða staðsettir milli lóða Fitjahlíðar 53 og 55, það svæði er skilgreint sem opió svæði, tryggja þarf gott aðgengi að tönkum. Staðsetning þeirra er sýnd á skípuhlásvæðirætti. Einnig verður hægt að nálgast vatn til slökkvistarfa úr Skorradalsvatni, tryggja þarf leið að vatni til vatnstöku austan og vestan við frístundabyggð Fitjahlíðar. Eldklöppur skulu vera til staðar við hvert frístundahús. Ef kemur til gróðurelda á svæðinu er flóttaleið um Skorradalsveg, annað hvort í vestur- eða austurátt eftir atvikum. Einnig út ári Skorradalsvatn þar til björgun verður. Brunavarnir skulu vera í samræmi við lög um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum (40/2015), byggingarreglugerð (112/2012) og lög um brunavarnir (75/2000) og reglugerðir sem settar eru samkvæmt þeim og leiðbeiningar Húsnæðis og mannvirkjastofnunar um Brunavarnir í frístundabyggðum (2022).

2.4 Opió svæði

Skilgreint eru opin svæði til ahlíða útivistar fyrir lóðarhafa og hafa þeir jafnan rétt til afnota af þeim og gert er ráð fyrir gönguleiðum þar upp í hlíðina fyrir ofan byggðina. Á eystrasvæðinu eru einnig skilgreind vatnstanka fyrir brunavarnir.

2.5 Gróður

Lóðarhafa er heimilt að gróðursetja á lóð sinni. Stærri trjám skal velja stað þannig að þau varpi ekki skugga á hús/pall nágranna, eða hindri útsýni þaðan. Rökun á gróðri skal haldið í lágmarki við lagningu vega, stíga og byggingu húsa. Öheimilt er að gróðursetja plöntur innan skípuhlásvæðis sem eiga ekki uppruna sinn í íslensku plöntuflokkum. Plöntur sem heimilt er að gróðursetja innan skípuhlásvæðis eru t.d. birki, ílmreyrnir, gulvíðir, grávíðir, löðvíðir og íslenskur einir.

2.6 Girðingar

Öheimilt er að girða af einstakar lóðir, en afmarka má lóðir með hætum og/eða gróðri. Öheimilt er að setja niður girðingar á vatnsbakka Skorradalsvatns, þannig að það hindri umferð gangandi fólks sbr. 26. gr. laga um náttúruvernd (60/2013) og 5.3.2.14 gr. skípuhlásvæðingunna (90/2013).

2.7 Veitur og sopp

Neysluvatn er sött í vatnsból sem skilgreint er á sveitarfélagsupprætti aðalskipulags. Það er staðsett ofan frístundabyggðar Fitjahlíðar og austan skípuhlásvæðis í 143 m fjarlægð. Um vatnsbólið glidir reglugerð um neysluvatn (536/2001) og reglugerð um varnir gegn mengun vatns (796/1999). Byggingin liggur í veggkanti Skorradalsvegur.

Rafmagn er fengið frá dreifikerfi RÁRIK. Vatnsáferjgur eru kynntar með rafmagn, nema hús á lóð 54 sem er kynnt með kaminu. Þriggja fasa rafloagn er lögð í veggkanti Skorradalsvegur.

Frávæta skal lögð í fráveitkerfi. Lóðarhafa geta sameinast um fráveitkerfi. Aðkoma hreinsibila að fráveitkerfi skal vera aðgengileg. Fráveitkerfi ásamt siturlögn skal vera að lágmarki 10 m frá lóðarmörkum og sýnd á byggingarleyfistekningu. Öheimilt er að losa hættuleg efni og/eða hættulegan úrgang á svæðinu. Við endurnýjun á fráveitkerfi skal það gert í samræmi við byggingarreglugerð (112/2012), reglugerð um fráveitur og skólp (798/1999), reglugerð um varnir gegn mengun vatns (796/1999) og leiðbeiningar Umhverfisstofnunar um Minni fráveitur (2022). Samanber gr. 13.4 í reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp er gerð og staðsetning fráveitkerfis háð samþykki Heilbrigðisráðs Vesturlands. Fráveitkerfi á lóðum 54, 56, 58, 60 og 62 eru innan 50 m frá grónum bakka Skorradalsvatns. Í því samhengi er bent á gr. 7.2. reglugerðar um fráveitur og skólp (798/1999), en þar kemur fram að: „Skólp skal hreinsa með ílarlegri hreinsun en tveggja þrepa ef vídatki er viðkvæmur eða nýtur sérstakrar verndar vegna nytja af ýmsu tagi, lífríkis, jarðmyndana eða útivistar, auk annarra sérstakra vatnsverndunarsvæða, sbr. II. viðauka A.“, en Skorradalsvatn nýtur sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. náttúruverndarlaga nr. 60/2013.

Sopp, losun og förgun, skal vera í samræmi við reglu sveitarfélagsins hverju sinni, lög um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003, reglugerð um meðhöndlun úrgangs nr. 803/2023 og landsáætlun um meðhöndlun úrgangs 2013-2024.

3. BYGGINGARSKILMÁLAR

Byggingarskilmálar byggja á lóðum Fitjahlíðar 47, 49, 51 og 53. Framkvæmdaraðili sækir um byggingarleyfi til byggingarfulltrúa Skorradalshrepps.

3.1 Byggingarreitur

Byggingarreitur eru skilgreindir á lóðum Fitjahlíðar 47, 49, 51 og 53. Lágmarksfjarlægð byggingarreits frá lóðarmörkum eru tíu metrar sbr. gr. 5.3.2.12 í skípuhlásvæðingunni (90/2013). Á hverjum byg